

Agriculture And Rural Development ISAMM CM

ISAMM CM » Communication Display Page

Communication Display Page

Communication information

Form number:	000695	Notifier:	Denmark
Name:	Amendments to the apiculture programmes	Status:	SENT
Business process:	Support programmes	Sector:	Apiculture products
Reference period:	01/08/2019 to 31/07/2022	Encoding period:	... to ...
Legal base:	<u>Commission Regulation - R 2015/1368 Art. 6</u>		
Description:	Amendments to the apiculture programmes - Please fill in only the amended annexes.		

[Communication Data](#) [History](#)

Annex - (1)

Evaluation of the results achieved to date during the implementation of the previous apiculture programme

☐		
1	☐ ► upload document	No document selected

Annex - (2)

Description of the method used to determine the number of beehives in accordance with Article 2 of Delegated Regulation (EU) No 2015/1366

☐		
1	☐ ► upload document	No document selected

Annex - (3) - Points (i) to (x)

Annex - (3) - Points (i) to (x)

A study carried out by the Member State on the producing and marketing structure in the beekeeping sector in its territory

1	▶ (i) The number of beekeepers	
2	▶ (ii) The number of beekeepers managing more than 150 beehives	
3	▶ (iii) The total number of beehives managed by keepers with more than 150 beehives	
4	▶ (iv) The number of beekeepers organised in beekeepers' associations	
5	▶ (v) The annual national production of honey in kg the last 2 calendar years preceding the notification of the apiculture programme for approval : 1st year	kg
6	▶ (v) ----- ----- ----- 2nd year	kg
7	▶ (vi) The range of prices for multi-floral honey at the site of production - Average value	€/kg
8	▶ (vi) ----- --- Minimum value	€/kg
9	▶ (vi) ----- --- Maximum value	€/kg
10	▶ (vii) The range of prices for multi-floral honey in bulk at wholesalers - Average value	€/kg
11	▶ (vii) ----- - Minimum value	€/kg
12	▶ (vii) ----- - Maximum value	€/kg
13	▶ (viii) The estimated average yield in kg of honey per beehive and per year	kg/beehive/year
14	▶ (ix) The estimated average production costs (fixed and variable) per kg of honey produced	€/kg
15	▶ (x) The number of beehives in the last 2 calendar years preceding the notification for approval by those Member States who did not have such a programme in place for the preceding 3 years: 1st year	
16	▶ (x) ----- 2nd year	
17	▶ upload document (optional)	No document selected

Annex - (4)

An evaluation of the needs of the apiculture sector in the Member State

1	▶ upload document	No document selected

Annex - (5)

Annex - (5)

A description of the objectives of the apiculture programme and the link between those objectives and the apiculture measures selected in the list in Article 55(4) of Regulation (EU) No 1308/2013

1	☐	upload document	No document selected
---	--------------------------	------------------------	----------------------

Annex - (6)

A detailed description of the actions which will be carried out under the apiculture measures selected in the list in Article 55(4) of Regulation (EU) No 1308/2013, including the estimated costs and a financing plan broken down by year and by measure

		Next year	The year after	And the year after	
1	▶	(a) Technical assistance to beekeepers and beekeepers' organisations	53 661.00 €	53 661.00 €	109 514.00 €
2	▶	(b) Combating beehive invaders and diseases, particularly varroasis	130 662.00 €	135 248.00 €	264 543.00 €
3	▶	(c) Rationalisation of transhumance	€	€	€
4	▶	(d) Measures to support laboratories for the analysis of apiculture products	€	€	€
5	▶	(e) Restocking of hives	€	€	€
6	▶	(f) Applied research programmes	€	€	€
7	▶	(g) Market monitoring	€	€	€
8	▶	(h) Enhancement of product quality	84 659.00 €	62 312.00 €	167 523.00 €

Annex - (6) Upload document

1	☐	upload document	Revideret Pkt. 6 Finansieringsplan 2020-2022 (programændring).pdf
---	--------------------------	------------------------	---

Annex - (7)

Criteria established by the Member State to ensure that there is no double funding of apiculture programmes

1	☐	upload document	No document selected
---	--------------------------	------------------------	----------------------

Annex - (8)

Performance indicators used for each apiculture measure selected. Member State shall select at least one relevant performance indicator per measure.

1	☐	upload document	No document selected
---	--------------------------	------------------------	----------------------

Annex - (9)

Annex - (9)

Implementing arrangements of the apiculture programme

1	▶ (i) Contact point responsible for the management of the apiculture programme (upload document)	No document selected
2	▶ (ii) Description of the procedure for monitoring checks (upload document)	No document selected
3	▶ (iii) Description of the actions to be taken in case of undue payments to the beneficiaries, including the penalties (upload document)	No document selected
4	▶ (iv) The provisions to ensure that the approved programme is publicised in the Member State (upload document)	No document selected
5	▶ (v) The actions taken to cooperate with representative organisations in the beekeeping field (upload document)	No document selected
6	▶ (vi) Description of the method used to evaluate the results of the measures of the apiculture programme (upload document)	No document selected

Reject	Accept	Terminate	Configure frozen fields	Compare communications	Show evolution of fields
Copy	Back	Light report	Download XML	Mark Confidentiality	

ISAMM CM - v. 2.19.1 tags/2.19.1/isamm-cm-web-r14536 - dibehli - 21/10/2021 14:30

Disclaimer

Pkt. 6. Beskrivelse af de tiltag, der vil blive udført under de biavlsforanstaltninger, der er udvalgt fra listen i artikel 55, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1308/2013, herunder de anslåede omkostninger og en finansieringsplan opdelt på år og foranstaltninger

Tekst markeret med rød viser ændringer i forhold til bilag 6 fremsendt til Kommissionen via ISAMM den 18. maj 2021. Ændringen vedrører anslået omkostninger i Tabel 1, 3. biavlsår, grundet nærmere gennemgang af modtagne ansøgninger om udvidelse og forlængelse af projekter.

Ansøgningsfristen på det danske biavlsprogram 2020-2022 var den 7. januar 2019. På baggrund af gennemgangen af de modtagne ansøgninger er der udvalgt otte projekter til gennemførelse i Danmark, som beskrives nærmere nedenfor¹. Projekterne er inden for programmets 3 overordnede målsætninger, som er nærmere beskrevet under pkt. 5. Anslået finansierings- og omkostningsplan for programmet fremgår af tabel 1 nedenfor. Der henvises endvidere til afsnit "Ekstra midler til mulighed for udvidelse og/eller forlængelse af godkendte projekter i biavlsprogrammet" på side 4.

Beskrivelse af de konkrete projektaktiviteter i Danmark

De otte projekter, som er blevet vurderet støtteberettigede til gennemførelse i Danmark, beskrives nedenfor.

Nedenstående projekt falder under foranstaltning a) Faglig bistand til biavlere og biavlereorganisationer, der også indgår i de 3 målsætninger, der er i fokus i det danske biavlsprogram, jf. pkt. 5.

- **Projekt max 10 pct. vintertab.** Det overordnede formål med projektet er at forbedre bisundheden i den danske biavl og at hæve vidensniveauet blandt de danske biavlere, således at det i fremtiden kan undgås, at biavlere oplever vintertab højere end 10 pct. I projektet vil der blive tilbudt en intensiv faglig hjælp og sparring til biavlere, der mister mere end 10 pct. af deres bifamilier. I projektet sættes fokus på selve biavleren, hans vidensniveau og driftform. Der gennemføres spørgeskemaundersøgelser, som analyseres. Problematiske forhold identificeres og der laves tekniske afprøvninger af relevante problemstillinger. Varroasyge vil være et centralt element. Der vil bl.a. blive afholdt ERFA-møder, hvor biavlerne kan mødes og udveksle erfaringer, og tilbudt individuel sparring.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: Projektet består af en række aktiviteter, som gentages hvert år, fordi forholdene ændres hvert år og biavlere møder forskellige udfordringer, som kan føre til tab af bifamilier. Med de nye midler er det muligt bl.a. at lave gentagende analyser af vintertab. Der vil i begge perioder blive sat fokus på praktisk forsøgsarbejde med efterfølgende analyser.

¹ Ét af de otte projekter har valgt at trække sig fra biavlsprogrammet 2020-2022 som følge af Covid-19 og de deraf følgende restriktioner. Derfor gennemføres der syv projekter under det danske biavlsprogram 2020-2022.

Nedenstående fire projekter falder under foranstaltning b) Bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroa, der er et element i målsætning 1 og 3 i det danske biavlsprogram om fremtidssikring af dansk biavl og bestøvning, samt øget produktion og afsætning af biavlsprodukter, jf. pkt. 5.

- Vidensdeling om honningbiers biologi. Formålet med projektet er at nedsætte bitab gennem udvælgelse af avlsmateriale, hvor varroamiden ikke formeres godt. De fleste biavlere har problemer med varroasyge. Den mest langsigtede løsning på dette problem er at fremavle bier med en bedre tolerance over for varroamiden. Der er beskrevet en række metoder til avl i det netop afsluttede SmartBees projekt, som ønskes introduceret til den danske biavl. Fokus i dette projekt er på at få skabt et netværk af testbigårde, som kan hjælpe de danske dronningeavlere med afprøvning af deres avlsmateriale.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: De nye midler skal i forlængelse af projektet bruges til at hjælpe biavlerne til bedre at kunne finde relevant information på området samt lære at teste nye metoder i deres biavl.

- Varroabekæmpelse uden kemi. Formålet med projektet er at få de danske biavlere til at skifte til metoder til bekæmpelse af varromider, som er mindre negative for biernes helbred, samt at sikre, at der findes alternative metoder, hvis der skulle opstå resistens i mider i forhold til de valgte bekæmpelsesstrategier. Projektet bygger på velkendte metoder fra Tyskland og Italien, men det kræver en indsats at få målt, hvornår de bedst kan anvendes under de danske forhold.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: De nye midler gør det muligt at indsamle endnu et års data af varroamider i endnu en sæson og på den måde sikre et bedre datagrundlag.

- Hvad er sammenhængen mellem biernes pollenforsyning, varroavækst og vinterdødelighed i danske landskaber? I projektet undersøges sammenhængen mellem biernes pollennæring for bisundhed, samt betydningen af det omgivende landskab for pollenindsamlingen hos en bifamilie. Der fokuseres på, hvordan biernes pollennæring påvirker bisundhed (varroavækst) og vinterdødelighed gennem biernes udnyttelse af pollenkilder i de omgivende landskaber. Projektets målsætning er at kunne vejlede biavlere i placering af bigårde til optimering af pollenforsyning og bisundhed.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: Under udvidelsen af 3. biavlsår skal de nye midler bruges til bl.a. analyser af bibrød og udarbejdelse af et populærvidenskabeligt hæfte om biernes pollenforsyning i forskellige danske landskaber. I den forlængede periode skal de nye midler bruges til udvidede dataanalyser, udarbejdelse af videnskabelig artikel samt afholdelse af et webinar om projektets resultater til danske biavlere.

- Reduceret vinterdødelighed og forbedret varroabekæmpelse for lynbiavlere ved anvendelse af forceret udvikling af aflæggerne. Projektet vil belyse, hvordan man kan forceret udvikling af aflæggerfamilier kan anvende aflæggerne til honningtræk i dannelsessæsonen. Sammenhængen mellem sammensætning af aflæggeren ved dannelsen, udviklingsbetingelser

og aflæggerens udviklingshastighed vil blive belyst. Med afsæt i dette kendskab udvikles en driftsmetode til lyngbiavl, som har potentiale til at reducere varroatrykket i moderfamilier og aflæggerfamilier.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: De nye midler skal bruges til at udvide projektet med 40 bifamilier, som vil blive passet med henblik på at udvikle sig til lyngtræk. Dette vil være med til at øge datagrundlaget for projektet.

Nedenstående tre projekter falder under foranstaltning h) Forbedring af produktkvaliteten mhp. at udnytte produkternes potentiale, der indgår i målsætning 3 i det danske biavlsprogram om øget produktion og afsætning af biavlsprodukter, jf. pkt. 5.

- Oparbejdelse af biavlsmaterial fra primærdrift (udgået af biavlsprogrammet). Projektet omhandler etablering af pilot plant anlæg, der er anderledes end i dag med slyngning/presning af honningtavler fra primærproduktionen. Anlægget afsmelter materialet og adskiller delene via centrifuge/dekanter, som er kendt fra mange andre fødevarerproduktioner. Derved opnås dels en betydelig forbedret råvareudnyttelse, et renere slutprodukt, en ressourcebesparelse samt en lettere tilgang til det at blive biavler. Projektets formål er dels at få etableret anlæg for test og fremvisning for branchen, dels at få processeret honning, voks og yngelmateriale, der kan testes og måles på eftervisning af metoden samt for at udbrede den nye metode i branchen.

Som følge af covid-19 og pandemiens restriktioner har det ikke været muligt at gennemføre de planlagte aktiviteter i projektet. Derfor har projektet valgt at trække sig fra biavlsprogrammet 2020-2022. De afsatte midler til projektet anvendes i stedet som medfinansiering til udmøntning af de ekstra midler til forlængelse/udvidelse af projekter i 3. biavlsår.

- Verdens bedste biavlsprodukter. Projektet sætter fokus på salg af honning, markedsføring og udvikling af nye produkter. Nøgleordet for projektet er innovation. Dette vil ske ved at (1) lære projektets kundegruppe at kende via kundeundersøgelse, (2) lære om markedsføring ved at afholde markedsføringsworkshops, (3) udvikle nye produkter gennem et honningeksperimentarium, og (4) ved at markedsføre et eksempel på en ny måde at anvende biprodukter. Der vil blive tilbudt personlig coaching i markedsføring for en gruppe biavlere, som følges og udvikles. Disse biavlere skal fungere som de gode eksempler til efterligning. Der planlægges at afholde en dansk biavlskonference med temaet markedsføring, innovation og produktudvikling.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: De nye midler vil gøre det muligt at udvide projektet med flere workshops, som vil uddanne flere biavlere til at styrke deres markedsføringskompetencer.

- Medicinsk honning. Formålet med projektet er at undersøge, hvilke produktionskrav der stilles og potentielle afsætningsmuligheder for dansk produceret certificeret højeværdihonning til brug inden for medicinal, helse og kosmetik brancherne. Endvidere er formålet at få en opdateret viden om honningens medicinske og helsegivende egenskaber. I løbet af projektet vil der løbende arbejdes på tre retninger: (1) produktion og kvalitetssikringen af honningen, (2)

afsætningsmuligheder, og (3) udbredelse af viden om honnings medicinske og helsegivende egenskaber.

Udvidelse af 3. biavlsår og forlængelse af biavlsprogrammet: De nye midler vil give nye muligheder for at lave tests af dansk honning, som derved vil kunne inspirere biavlerne til nye produktionsformer og afsætningsmuligheder.

Ekstra midler til mulighed for udvidelse og/eller forlængelse af godkendte projekter i biavlsprogrammet

Kommissionen har afsat ekstra midler til det eksisterende nationale biavlsprogram 2020-2022. For at sikre en glidende overgang til CAP-planen i 2023² er det blevet besluttet at forlænge biavlsprogrammer til udgangen af 2022. Som følge heraf har Danmark besluttet at udvide og forlænge allerede godkendte projekter under biavlsprogrammet 2020-2022 i 3. biavlsår (1. august 2021 – 31. juli 2022) og i den forlængede periode 1. august – 31. december 2022.

De ekstra midler anvendes ikke i 2. biavlsår, da det ikke har været muligt at gennemføre en ansøgningsrunde og få national medfinansiering til de nye midler tilhørende biavlsprogrammet i 2. biavlsår på så kort tid, grundet nationale procedurer.

Danmark planlægger at hjemtage cirka 1,1 mio. kr. af den mulige ekstra tildelte EU-ramme til 3. biavlsår og den forlængede periode på cirka 2,2 mio. kr. Disse midler suppleres med cirka 1,1 mio. kr. i national medfinansiering, der finansieres af ubrugte midler på biavlsprogrammet i det sidste årti. I alt kan der dermed i 2021 gives forhøjede tilsagn til projekterne på cirka 2,2 mio. kr.

Danmark vil udmønte de ekstra midler til overgangsperioden for biavlsprogrammet 2020-2022 ved at muliggøre forlængelse og/eller udvidelse af eksisterende projekter i programmet. Konkret vil det sige, at de syv tilsagnshavere kan anmode om flere midler til 3. biavlsår (den 1. august 2021 til den 31. juli 2022) samt forlængelsen heraf fra den 1. august 2022 til den 31. december 2022.

Den 8. februar 2021 blev der afholdt et møde med tilsagnshaverne for at orientere om og drøfte de nye muligheder for biavlsprogrammet 2020-2022. Ligeledes blev processen vedrørende ansøgning om ekstra midler, tilsagn og udbetaling gennemgået. Tilsagnshaverne var positive i forhold til mulighederne for at udvide og/eller forlænge deres projekter, og flertallet har i forlængelse af mødet uforpligtigende tilkendegivet, at de ønsker at benytte sig af de nye muligheder og midler.

Den 8. februar 2021 blev Binævnet skriftligt orienteret om mulighederne for at udvide og/eller forlænge projekterne under biavlsprogrammet 2020-2022. De ekstra midler til biavlsprogrammet blev ligeledes drøftet på mødet i Binævnet den 10. marts 2021.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2220 af 23. december 2020, Rådsforordningen (EU) 2020/2093 af 17. december 2020 samt EU-Kommissionens gennemførelsesforordning 2021/166 af 10. februar 2021 om ændring af gennemførelsesforordning 2015/1368.

Den 22. marts 2021 udstedte Danmark en bekendtgørelse, som fastsatte frister for hhv. anmodning om projektændringer og udbetalinger af tilskud. Landbrugsstyrelsen har modtaget rettidigt, den 6. april 2021, ansøgning fra alle tilsagnshavere om udvidelse af deres projekter i 3. biavlsår og forlængelse i perioden august – december 2022.

Danmark forventer fortsat, at Kommissionen giver en tilbagemelding på den danske programændring senest den 15. juni 2021³ så Danmark rettidigt kan give tilsagn for de ekstra midler til biavlsprogrammet inden den 1. august 2021.

Anslået finansierings- og omkostningsplan i biavlsprogrammet 2020-22

Tabel 1 nedenfor indeholder anslåede finansierings- og omkostningsplan for biavlsprogram 2020-22. Det forventes, at der vil være udgifter under tre ud af de otte foranstaltninger jf. artikel 55, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1308/2013.

Foranstaltning h) er blevet revideret således, at finansieringen af projektet ”Oparbejdelse af biavlsmateriale fra primærdrift” er blevet trukket fra, da projektet er udgået af biavlsprogrammet.

Fordelingen af de ekstra midler⁴ i perioden 1. august 2021 – 31. december 2022 er angivet i tabel 1 under år 3.

Tabel 1: Anslåede omkostninger og finansiering af de otte foranstaltninger i det EU-støttede nationale biavlsprogram i henhold til de tre målsætninger for programmet

	Omkostninger og indtægter	National valuta (År 1 – År 3) (d.kr.)	År 1¹⁾	År 2¹⁾	År 3^{1) 2)}
Foranstaltning a) Faglig bistand	Omkostning	1.617.800 d.kr.	53.661 €	53.661 €	109.514 €
	Indtægt 1 (EU)	808.900 d.kr.	26.830 €	26.830 €	54.757 €
	Indtægt 2 (DK)	808.900 d.kr.	26.831 €	26.831 €	54.757 €
Foranstaltning b) skadegørere/bisygdomme	Omkostning	3.957.043 d.kr.	130.662 €	135.248 €	264.543 €
	Indtægt 1 (EU)	1.978.521,5 d.kr.	65.331 €	67.624 €	132.271,5 €
	Indtægt 2 (DK)	1.978.521,5 d.kr.	65.331 €	67.624 €	132.271,5 €
Foranstaltning c) Flytning af bistader	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning d) Analyse af biavlsprodukter	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning e) Genoprettelse af bibeståndene	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
	Omkostning				

³ Jf. Gennemførelsesforordning (EU) 2021/166, art. 1, stk. 2.)

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2220 af 23. december 2020, Rådsforordningen (EU) 2020/2093 af 17. december 2020 samt EU-Kommissionens gennemførelsesforordning 2021/166 af 10. februar 2021 om ændring af gennemførelsesforordning 2015/1368.

Foranstaltning f) Program for anvendt forskning	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning g) Markedsovervågning	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning h) Forbedring af produktkvalitet	Omkostning	2.345.906 d.kr.	84.659€	62.312€	167.523 €
	Indtægt 1 (EU)	1.172.953 d.kr.	42.300 €	31.156 €	83.761,5 €
	Indtægt 2 (DK)	1.172.953 d.kr.	42.300€	31.156 €	83.761,5 €
Omkostninger i alt	Omkostning	7.920.749 d.kr.	268.981€	251.221 €	541.580 €
Indtægter i alt (EU)	Indtægt 1 (EU)	3.960.374,5 d.kr.	134.491€	125.610 €	270.790 €
Indtægter i alt (DK)	Indtægt 2 (DK)	3.960.374,5 d.kr.	134.491 €	125.610€	270.790 €

- 1) Beløbene i EURO er beregnet ud fra en valutakurs på 7,4673 i henhold til art. 6 i forordning 2015/1366 med henvisning til art. 34, stk. 1 i forordning 907/2014. Reglen indebærer, at den udløsende begivenhed på programmet for perioden 2020 – 22 er den valutakurs, som ECB har fastsat 31. december 2018. Den dag var kursen 7,4673, jf. meddelelse om euroens vekselkurs 31. december 2018 (2019/C 1/06) i EU-tidende nr. C 1 af 3. januar 2019.
- 2) Beløbene i EURO for de midler der benyttes til udvidelsen af 3. biavlsår samt forlængelsen af biavlsprogrammet (**sammenlagt 2.226.213 d.kr.**) er beregnet ud fra en valutakurs på 7,4409 i henhold til art. 6 i forordning 2015/1366 med henvisning til art. 34, stk. 1 i forordning 907/2014. Reglen indebærer, at den udløsende begivenhed for 3. biavlsår er den valutakurs, som ECB har fastsat 31. december 2020. Den dag var kursen 7,4409, jf. meddelelse om euroens vekselkurs 31. december 2020 (2021/C 1/03) i EU-tidende nr. C 1 af 4. januar 2021.

Agriculture And Rural Development ISAMM CM

ISAMM CM » Communication Display Page

Communication Display Page

Communication information

Form number:	000161	Notifier:	Denmark
Name:	Notification of apiculture programme	Status:	SENT
Business process:	Support programmes	Sector:	Apiculture products
Reference period:	01/08/2019 to 31/07/2022	Encoding period:	15/02/2019 08:00 to 15/03/2019 23:59
Legal base:	Commission Regulation - R 2015/1368 Art. 3		
Description:	Notification of apiculture programme		

[How to copy/paste tabular data](#) [How to mark confidentiality](#)

Annex - (1)

Evaluation of the results achieved to date during the implementation of the previous apiculture programme

	upload document	Pkt. 1 - Evaluering af Biavlprogram 2017-2019.pdf

Annex - (2)

Description of the method used to determine the number of beehives in accordance with Article 2 of Delegated Regulation (EU) No 2015/1366

	upload document	Pkt. 2 - Metode til at fastsætte antal bistader i DK.pdf

Annex - (3) - Points (i) to (x)

A study carried out by the Member State on the producing and marketing structure in the beekeeping sector in its territory

	(i) The number of beekeepers		7 000
	(ii) The number of beekeepers managing more than 150 beehives		300
	(iii) The total number of beehives managed by keepers with more than 150 beehives		60 000
	(iv) The number of beekeepers organised in beekeepers' associations		6 400
	(v) The annual national production of honey in kg the last 2 calendar years preceding the notification of the apiculture programme for approval : 1st year	1 500 000.00	kg

Annex - (6)

	Next year	The year after	And the year after
▶ (a) Technical assistance to beekeepers and beekeepers' organisations	53 661.00 €	53 661.00 €	57 410.00 €
▶ (b) Combating beehive invaders and diseases, particularly varroasis	130 662.00 €	135 248.00 €	112 652.00 €
▶ (c) Rationalisation of transhumance	€	€	€
▶ (d) Measures to support laboratories for the analysis of apiculture products	€	€	€
▶ (e) Restocking of hives	€	€	€
▶ (f) Applied research programmes	€	€	€
▶ (g) Market monitoring	€	€	€
▶ (h) Enhancement of product quality	166 157.00 €	138 373.00 €	122 467.00 €

Annex - (6) Upload document

▶ upload document	Pkt. 6 (revideret) finansieringsplan 2020-22.pdf
--------------------------	--

Annex - (7)

Criteria established by the Member State to ensure that there is no double funding of apiculture programmes

▶ upload document	Pkt. 7 - Kriterier ift. dobbeltfinansiering 2020-22.pdf
--------------------------	---

Annex - (8)

Performance indicators used for each apiculture measure selected. Member State shall select at least one relevant performance indicator per measure.

▶ upload document	Pkt. 8 - Resultatindikatorer 2020-22.pdf
--------------------------	--

Annex - (9)

Implementing arrangements of the apiculture programme

▶ (i) Contact point responsible for the management of the apiculture programme (upload document)	Pkt. 9 i - Nationalt kontaktpunkt 2020-22.pdf
▶ (ii) Description of the procedure for monitoring checks (upload document)	Pkt. 9 ii - Procedure for kontroller 2020-22.pdf
▶ (iii) Description of the actions to be taken in case of undue payments to the	Pkt. 9 iii - Tiltag i tilfælde af uretmæssige betalinger 2020-22.pdf

Annex - (9)

	beneficiaries, including the penalties (upload document)	
▶	(iv) The provisions to ensure that the approved programme is publicised in the Member State (upload document)	Pkt. 9 iv - Bestemmelser ift. offentliggørelse 2020-22.pdf
▶	(v) The actions taken to cooperate with representative organisations in the beekeeping field (upload document)	Pkt. 9 v - Tiltag ift. samarbejde med rep. organisationer 2020-22.pdf
▶	(vi) Description of the method used to evaluate the results of the measures of the apiculture programme (upload document)	Pkt. 9 vi - Metode til vurdering af resultater af programmet 2020-22.pdf

ISAMM CM - v. 2.6.3 tags/2.6.3/isamm-cm-web-r10546 - dirksni - 21/05/2019 11:12

Disclaimer

Pkt. 1. Vurdering af de resultater, der er opnået under gennemførelsen af biavlprogram 2017-2019

1. Aarhus Universitet - Kamera-baseret måling af varroamide tryk

Formål: Projektet har som mål at gøre de danske biavlere i stand til bedre at observere varroabelastningen i deres bifamilier. I projektet skal udvikles kamera-baseret udstyr til måling af varroamide trykket i såvel laboratoriet som i bigårdene. Oplysningerne skal gøres tilgængelige for biavlere i en database og hjemmeside for såvel at varsle om regionalt tryk som at vække interesse for måling, forebyggelse og behandling af varroamide inficering.

Resultater: Projektets milepæle for de første to år er opfyldt. Kameraudstyr og algoritme til tælling af mider er udviklet og testet på Aarhus Universitet. Systemet er i stand til at genkende honningbier med en stor sikkerhed (96 %) og tæller præcist, når de løber forbi kameraet. Tælling af varroamider virker ikke helt så sikkert, idet 91 % af varroamider blev korrekt fundet, og deres position på byen er noteret. Der er udviklet en database til indsamling og opbevaring af resultater fra biavlere og kommunikation på kort.

I projektet er man nået langt med analysemetoderne og kan i 2019 lave en del målinger i bifamilier i løbet af sæsonen. Der vil derfor blive oprettet bigårde med bifamilier uden behandling med oxalsyre i vinteren, for at kunne følge udvikling af varroapopulationen mere præcist.

Projektet har stor opmærksomhed hos biavlerne. Selvom der er skepsis i forhold til den nye teknik, er biavlerne blevet opmærksomme på de varroamider, som sidder skjult på biernes underside. I øjeblikket er det dyre kamera, der anvendes til detektion af varroamider, og brugen af infrarød lys en hindring for en generel udbredelse. Men det vurderes, at det er udstyr, som en lokal forening kunne indkøbe og deles om, og det må forventes, at udgifterne til kamera vil falde.

Der er udarbejdet en publikation om projektet og afholdt 14 foredrag. Endvidere har to studerende lavet speciale med data fra kamera og har bestået eksamen med en topkarakter.

Vurdering af projektet: Det vurderes, at der gennem projektet er opnået nogle interessante resultater, som er relevante at gå videre med. Det dyre kameraudstyr, som anvendes i projektet, er en begrænsning for en generel udbredelse af metoden. Det vurderes som positivt, at biavlerne er blevet opmærksomme på de nye muligheder og at det ses som en mulighed, at udstyr og metoden kan udbredes via en lokal biavlforening.

2. Aarhus Universitet – Hvordan påvirker ringe pollendiversitet biernes sundhed?

Formål: Projektet har som formål at bidrage til, at fremtidige tiltag til forbedring af biers fødegrundlag i det dyrkede land ved etablering af bivenlige beplantninger, kan ske med udgangspunkt i kendskab til betydningen af varieret pollenudbud for bier. Projektet gennemføres ved opstilling af bifamilier i områder med ringe pollenudbud og områder med rigt pollenudbud, og undersøgelser af sammenhænge mellem pollendiversitet og biernes immunforsvarsniveau.

Resultater: Undersøgelser er foretaget på honningbifamilier opstillet på to forskellige lokaliteter: Krænkerup og Lorup. Lokaliteterne blev udvalgt på basis af oplysninger om sidste års afgrøder i områderne. Krænkerup blev valgt som en formodet lavdiversitetslokalitet hvad angår træplanter for honningbier, mens Lorup blev valgt som en formodet højdiversitetslokalitet. Det viste sig desværre, at Krænkerup-lokaliteten i sæsonen kom til at rumme flere betydende trækkilder for bierne end forudset. Samtidig viste

det sig, at Lorup-lokaliteten nok var en smule mere artsrig end Krænkerup-lokaliteten, men at bierne ikke trivedes der. I hver bigård blev der i begyndelsen af maj 2017 opstillet otte bifamilier. Bifamilierne blev løbende tilset for sundhedstilstand i forsøgsperioden.

Der er gennemført analyser af biernes indsamling af pollen på de to lokaliteter, styrken i bifamilier, biernes immunforsvar og sygdomsmotagelighed. Grundet vanskelighederne med at finde lokaliteter, der adskiller sig væsentligt fra hinanden med hensyn til udbud af blomstrende planter af relevans for honningbier, er entydige konklusioner ud fra resultaterne vanskelige. Som følge af de oplevede vanskeligheder er forsøgsmetodik for sæsonen 2018 blevet ændret.

På baggrund af projektet blev der udgivet tre artikler om pollens kvalitet og diversitet. Endvidere er der afholdt 13 foredrag og givet et interview til en landsdækkende tv-kanal.

Vurdering af projektet: Som følge af vanskeligheder oplevet i projektet er det ikke muligt at drage entydige konklusioner i forhold til formålet med projektet. Men det vurderes, at der er opnået nogle interessante resultater og nyttig viden, som det er relevant at gå videre med. Endvidere vurderes det som positivt, at den store formidlingsaktivitet i projektet har bidraget til at skabe opmærksomhed om baggrunden for projektets iværksættelse: det forarmede fødegrundlag for honningbier.

3. Aarhus Universitet - Arvelige faktorer i bitab

Formål: I dansk dronningebiavl arbejder man med at skabe sunde bier med gode egenskaber, og der arbejdes med flere underarter, som holdes adskilt ved parring i såkaldte renavlsovråder. Imidlertid har ikke alle danske biavlere adgang til at sikre parring af deres dronninger med droner med samme genetiske baggrund, og derfor forsvinder gode avlsegenskaber, herunder evner til at modstå sygdomme. Projektet sigter på at øge biavlernes viden om, at sunde bier ikke er en tilfældighed.

Resultater: Der er afholdt møder med 60 observationsbigårdsværter fra Danmarks Biavlforening, som alle har modtaget 3-5 prøverør med ethanol til indsendelse af honningbier fra de familier, som de laver observationer på. 51 af de deltagende biavlere har sendt prøver retur, mellem 2 og 5 prøverør, hver med 4 bier. Efter vinteren har man spurgt biavlerne, om deres bier har overlevet vinteren, og 26 biavlere har rapporteret tilbage. Der var gode data fra 96 bifamilier, og alle udtagne bier til prøve er sendt til DNA-analyse med Single Nucleotid Polymorphism (SNP). De 96 bifamilier fordeler sig fint over hele Danmark. Ifølge biavlernes oplysninger er der både rene Buckfast bier, carnica bier og hvad man kalder landrace bier, uden nogen sikker genetisk baggrund. Af de 96 bifamilier er 15 bifamilier døde i løbet af vinteren, mens 9 var svækket og ikke egnede til honningproduktion, mens de resterende 72 bifamilie var sunde og produktive. Det er et tilfredsstillende resultat.

Der er blevet fortaget en ændring i projektet, fordi der er kommet en ny og bedre service for SNP-analyse i Danmark, end den oprindeligt planlagte i Portugal. Det betyder, at der kan fås data fra over 6000 SNPs, hvoraf mere end 3000 er informative omkring biernes genetiske baggrund, som er betydeligt mere end de 140 SNPs, som kunne fås med metoden i Portugal. Endvidere er de nye SNP-loci informative om flere underarter af honningbier, som giver mulighed for at adskille alle de europæiske underarter af honningbier. Det giver betydelig mere styrke i de genetiske analyser. Prisen for den nye analyse er den samme, som den oprindelige i Portugal, for betydelig mere information, både omkring biernes genetiske baggrund og ekstra information omkring varroa-tolerance, som først var planlagt for det sidste projektår.

Der er publiceret en videnskabelig artikel, der viser, hvordan SNPs kan anvendes til analyse af hybridisering i honningbier. Endvidere er der afholdt 14 foredrag om projektet.

Vurdering af projektet: Det vurderes, at projektet er godt i gang og at der er opnået nogle interessante resultater, som er relevante at gå videre med. Det bliver spændende at se resultater af projektets 3. år, som forventes at vise, hvorvidt der er sammenhæng mellem honningbiernes genetiske baggrund og deres overlevelse.

4. Erhvervsbiavlerne – Udvikling af erhvervsbiavl med faglige symposier og ekskursioner

Formål: I projektet vil man udvikle og tilbyde en række symposier og ekskursioner for nuværende og kommende erhvervsbiavlere med henblik på at forbedre betingelser for produktion og afsætning af biavlsprodukter ved at videreudvikle forretningsgrundlaget. Ligeledes vil man forsøge at præsentere løsninger på aktuelle problemer i bedrifter med mange bistader.

Resultater: Projektet lykkedes med at udvikle og tilbyde en række nye gavnlige, biavlsfaglige og inspirerende symposier og ekskursioner for både nuværende og kommende erhvervsbiavlere i Danmark uanset foreningstilhørsforhold med henblik på at forbedre betingelser for produktion og afsætning af biavlsprodukter.

Der er afholdt syv symposiedage i 2017 og 2018 om følgende emner:

- Erhvervsbiavlernes afsætning af biernes produkter
- Erhvervsmæssig udlejning af bier til bestøvning og forskellige afgrøder
- Regnskabsforståelse for erhvervsbiavlere
- Bekæmpelse af bisygdomme med fokus på varroa i erhvervsmæssig biavl
- Driftsledelse

Der er efterfølgende skrevet 5 artikler om symposierne.

I 2017 var der endvidere afholdt foredrag om projektet på husmesse for biavlere.

Der er afholdt to ekskursioner. En ekskursion til Tyskland i april 2017, hvor der var besøgt 12 forskellige professionelle biavlsvirksomheder. Og en ekskursion til Sverige i marts 2018, hvor der var besøgt 10 forskellige professionelle biavlsvirksomheder. Der er efterfølgende skrevet flere artikler om besøgende.

Artiklerne er publiceret på www.erhvervsbiavlerne.dk og i uddrag i medlemsbladet Dansk Biavl. Endelig har en deltager skrevet en artikel i Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlernes medlemsblad.

Vurdering af projektet: Der skabt faglig viden, som ikke tidligere er præsenteret inden for dansk biavl. Projektet har øget deltagernes kompetenceniveau og medført bedre faglige resultater og udvikling af deres egen biavl. Deltagerne i symposierne og ekskursionerne har udtrykt tilfredshed med deltagelsen og udbyttet. Der er skabt kontakter til tyske og svenske erhvervsbiavlere og virksomheder inden for biavl.

5. DanHoney - Forbedring af produktionskvaliteten gennem pollen- og sukkeranalyser med henblik på at udnytte produkterne potentiale på markedet

Formål: Projektet går ud på at undersøge om, og hvordan store partier honning kan differentieres, således at størst mulige dele af produktionen kan afsættes som specialhonning eller som råvare til stærkt

efterspurgt flydende honning. Projektet gennemføres af virksomheden DanHoney ApS, der er et samarbejde mellem flere erhvervsbiavlere.

Resultater: Der blev gennemført 65 pollen- og sukkeranalyser i 2016 og 76 analyser i 2017. For 2016 og 2017 kunne prøverne ikke sammenholdes med en reel prisforøgelse. Årsagerne til dette er flere: Den ringe honningmængde medførte, at markedets største grossist opkøbte al projektdeltagerens honning straks efter sæsonen til en samlet set god pris, men uden at de enkelte honningtanke blev opdelt i de tilsigtede kategorier. På trods af dette iværksatte DanHoney prøveanalyserne, således at disses analyseresultater alligevel kunne indgå i det samlede projekt.

Ud fra de første to års analyser begynder data at pege i retning af, at pollenanalyser af honning på palletankniveau med henblik på en prisforøgelse næppe er rentabel. Det ser mere lovende ud for andelen af tanke, som helt sikkert eller måske kan anvendes til fremstilling af flydende honning, som har stigende efterspørgsel og som kan bære en merpris på ca. 6 %. Resultaterne viser således, at det er muligt at udskille en signifikant del af palletankene (6-14 %) til honningtyper, som kan give en højere pris end polyflora-honning. Om dette så er økonomisk rentabelt afhænger af, om merværdien overstiger den samlede omkostning af analyserne samt merarbejdet ved håndtering af forskellige varetyper.

Vurdering af projektet: Det vurderes, at der er i projektet er opnået nyttig viden, som der kan arbejdes videre med.

6. Danmarks Biavlerforening - Overvågningsbigårde

Formål: Hovedformålet med projektet er at træne biavlere til at blive bedre til at erkende sygdomme og skadevoldere, udbrede forståelsen af, at alle biavlere har del i ansvaret for at bevare en sund dansk biavl, samt at få danske biavlere til at blive bedre til at erkende vigtige sygdomme og skadevoldere, også når de ikke er varroa-relateret. Aktiviteterne omfatter bl.a. konvertering af observationsbigårde til overvågningsbigårde, overvågning af vintertab inden for netværket COLOSS, uddannelse af koordinatore for bisygdomme og skadevoldere etc.

Resultater: Der er etableret et netværk bestående af 62 overvågningsbigårde jævnt fordelt over landet. Mange af disse overvågningsbigårde ligger i regi af lokalforeninger eller skolebigårde, således at informationen, der tilgår dem, vil kunne spredes videre ud i lokalområdet.

Overvågningsbigårdene har modtaget udstyr og informationsmateriale, som skal gøre dem i stand til at genkende de mest almindelige og letgenkendelige sygdomme og skadegørere. De er blevet instrueret i, hvordan de skal sætte fælder op for de invasive arter, lille stadebille og Vespa velutina, og hvordan de skal indsende materiale til Aarhus Universitet i tilfælde af, at de finder noget, der kan minde om de invasive skadedyr.

Overvågningsbigårdene har opsat hvepse- og billefælder i deres bigårde, og har undersøgt bifamilierne for sygdomssymptomer og varroamider. Resultaterne af disse undersøgelser er indrapporteret via Danmarks Biavlerforenings elektroniske stadekort, som har til formål at gøre det muligt at producere online-kort med angivelse af status for f.eks. varroasituationen. Arbejdet med at få det til at fungere står stadig på.

Der er udviklet og indkøbt et testkit til overvågningsværterne, som de kan bruge til mere detaljerede undersøgelser i bigårdene.

Arbejdet med at udvikle en overvågningshjemmeside er påbegyndt i 1. år og er fortsat i 2. år.

Den årlige vintertabsundersøgelse er blevet gennemført med 1160 besvarelser i 1. år og 1077 besvarelser i 2. år. Resultaterne vil blive gjort tilgængelige for alle danske biavlere, samt indgår i det europæiske COLOSS-samarbejde.

Koordinatorer for bisygdomme har været til opdateringsmøde for at høre om nyt inden for sygdomme og skadevoldere. Midetællegruppens aktiviteter er kommunikeret ud via hjemmeside og tidsskrift for biavl. Som noget nyt er dataindberetning sket via det elektroniske stadekort.

Honningmeteret er blevet udvidet med 5 nye vægte, videreudviklet og forbedret, så det let kan modtage og administrere data fra andre typer stadevægte, samtidig med at det er forbedret for at kunne opsamle og vise vejrdata.

Projektdeltagerne har henover perioden afholdt foredrag og undervisning rundt omkring i landet, for lokalforeninger og på konferencer. Der er produceret artikler til Tidsskrift for biavl og foreningens hjemmeside.

Med projektet er fænomenet "webinar" introduceret i dansk biavl. 14 webinarer er blevet produceret og ligger frit tilgængelige for alle danske biavlere.

Vurdering af projektet: Det vurderes, at der gennem projektet er opnået nogle væsentlige resultater, som er relevante at gå videre med.

7. Danmarks Biavlerforening - Anvendelige værktøjer: Bisygdomsapp og bisygdomsbog

Formål: Projektets formål er at give danske biavlere bedre redskaber til genkendelse af de mest almindelige bisygdomme og snyltere, ikke kun varroa, ved at lave en sygdomsapp til smartphones, iPhones, iPad, computere m.m. Under projektet skal der laves programmering, informationsopsamling, manuskript som kan bruges i app samt danne basis for en mere dybdegående bog om bisygdomme og snyltere.

Resultater: Bisygdomsappen er etableret i en test-version, der køres testforløb og laves relevante tilpasninger. Systemet er opbygget, så der er to indgange. Den første indgang er Sygdomskataloget, hvor man kan finde sygdom og derfra læse om symptomer, skadevirkning, behandling og forebyggelse. Den anden indgang er Diagnoseværktøjet, hvor det er muligt at vælge forskellige symptomer og beskrivelser, som passer på det, man ser i bifamilien. På baggrund af disse valg foreslås mulige sygdomme, som kan passe herpå. Der er blevet indsamlet billeder og andet materiale, som skal bruges i udviklingen af bisygdomsappen og det øvrige arbejde i projektet. Arbejdet vil fortsætte i kommende år, hvor bisygdomsappen skal færdiggøres. Deltagerne i projektet har afholdt foredrag og undervisning rundt omkring i landet, for lokalforeninger og på konferencer. Der er udarbejdet otte plakater med forskellige bisygdomme og skadedyr, som bliver distribueret til lokalforeninger til brug for bl.a. undervisning af nye biavlere.

Vurdering af projektet: Det vurderes, at der i projektet er opnået vigtige resultater i forhold til at give danske biavlere bedre redskaber i genkendelse af bisygdomme. For at få fuld gavn af projektet er det vigtigt, at bisygdomsappen er færdigudviklet og oversat til dansk, samt at den er nem at bruge for biavlerne.

Opdateret beskrivelse af metode til at opgøre bistader

Af Per Kryger, Institut for Agroøkologi, AU

Baggrund

AU er i en bestilling fra Landbrugsstyren blevet bedt om at opdatere beskrivelsen af den metode der skal benyttes til at opgøre antal af bistader, som skal indgå i Biavlsprogram 2020-22, med henblik på at reducere den nuværende usikkerhed i opgørelsen.

Besvarelse

Opstilling af bistader er ikke jævnt fordelt i landet. Det er tydeligt at der er mange bigårde i byzoner, men ofte små bigårde med kun 1 til 3 bistader, mens der på landet, specielt i den periode hvor bierne skal optælles, findes få men store bigårde, med mere end 100 bifamilier på en lokalitet. Denne betydelige ubalance i bigårdenes størrelse er en udfordring i forhold til at skaffe et godt estimat for det samlede antal bifamilier i Danmark. På baggrund af mønsteret for opstilling af bistader kan Danmark inddeles i fire landskabstyper: byzone (7%), landbrug (64%), skov (9%) og lysåben natur (18%). De resterende arealer, er industrianlæg, sportspladser og lignende områder hvor der ikke kan opstilles honningbier.

Ved AU er der ansat et antal biinspektører med det formål at bistå ministeriet ved eftersyn af bisygdomme og sikring at lov om biavl overholdes. Biinspektørerne udfører desuden optællingerne af bigårde og bistader i udpegede områder.

AU kan på grundlag af de data der er indsamlet i 2017 og 2018, lave nye kort til biinspektørerne, hvor vi tilstræber at indsamle data fra de fire danske landskabstyper. På baggrund af de data der indsamles, kan AU estimere antallet af bifamilier i de fire landskabstyper på landsplan. Sikkerheden af AUs estimat, afhænger i betydelig grad af antallet af observerede bigårde i stikprøverne i de fire zoner. Her er variansen i bigårdenes størrelse er en væsentlig faktor for at fastlægge en optimal fordeling af indsatsen. Det er næppe tilstrækkeligt at sørge for at efterse landskabstyperne med samme fordelingsnøgle som de arealmæssigt forekommer i Danmark, derimod vil AU tilstræbe at skaffe data fra et repræsentativt antal bigårde fra hver af de fire zoner, så variansen af de opnåede estimater minimeres.

Tidligere har hver biinspektør afsøgt et område for bistader og bigårde, men fremadrettet vil AU i det omfang det er muligt uddele to eller flere kort til hver biinspektør. Dette vil genere data fra en større del af Danmark, og dermed mere sikker viden om fordeling af bistader og bigårde, i byzone, landbrug, skov og lysåben natur.

Biinspektørernes optælling kan påvirkes af den grad af lokalkendskab de har. Derfor er det ønskeligt at biinspektørerne får tilsendt kortene allerede i juni så de har bedre tid til at opsøge de lokale biavlere, og få etableret en kontakt. Derved bliver arbejdet i perioden fra september til december nemmere, og det bliver lettere at få opgjort antallet af bigårde og bistader præcist i de fire landskabstyper. Biinspektørerne indbydes årligt til et kursus i Flakkebjerg, for at fastholde og styrke deres faglighed. På næste kursus vil vi gennemarbejde problemstillingen for at finde løsninger, så de kan bidrage til en større præcision i estimatet.

Beskrivelse af produktions- og afsætningsstrukturen inden for biavlssektoren i Danmark for 2017 og 2018

Af Per Kryger, Institut for Agroøkologi, AU

Baggrund

Landbrugsstyrelsen har i en bestilling fra den 23. januar 2019 bedt AU om nøgletal for dansk biavl. Der ønskes oplysninger for 2017 og 2018 vedrørende:

- antallet af biavlere
- antallet af biavlere, der forvalter mere end 150 bistader
- antallet af bistader, der forvaltes af biavlere med mere end 150 bistader
- antallet af biavlere, der er medlemmer af en biavlerforening
- den årlige honningproduktion i kg for 2017 og 2018
- prisrammen for blomsterhonning på produktionsstedet
- prisrammen for blomsterhonning i løs vægt i engroshandel
- det forventede gennemsnitsudbytte i kg honning pr. bistade og pr. år
- de forventede gennemsnitlige produktionsomkostninger (faste og variable) pr. kg produceret honning

Besvarelse

Der findes ikke i Danmark et samlet register, hvorfra vi kan trække antallet af bistader. Det er under implementering, men endnu er tilslutningen alt for lav til, at vi kan bruge det til et endeligt opgjort resultat. Der findes heller ikke oplysninger i Danmarks statistik om biavl, men de anslåede nøgletal er fremlagt for Danmarks biavlerforening, som er enige i vores vurderinger.

Antallet af medlemmer i den største biavlerforening, Danmarks Biavlerforening, er steget fra 5.892 i 2017 til 6.004 i 2018, mens der er omkring 400 medlemmer hos Danske Biavlernes Landsforening; nogle er dog medlem i begge foreninger, mens andre ikke er medlem af nogen af foreningerne. Vi antager, at der er mere end 7.000 danske biavlere.

Et stort antal af de biavlere, der er tilmeldt Det Centrale Bigårdsregister, har valgt kun at registrere deres bigård, men ikke antallet af bistader. Derfor er vi nødt til at lægge et skøn til grund for antallet af bistader i Danmark. Vi har tidligere estimeret antallet af bistader klar til indvintring i Danmark til 140.000 i 2017 (Kryger og Greve, 2018a), og 120.000 i 2018 (Kryger og Greve, 2018b).

Mere end 300 biavlere har over 150 bistader og betegnes som erhvervsbiavlere i henhold til EUs regler. Denne gruppe af biavlere forvalter mere end 60.000 bistader.

Det skønnes, at den årlige honningproduktion i 2017 var på 1.500.000 kg, mens der i 2018 blev produceret 2.500.000 kg honning.

Prisrammen for blomsterhonning er 50-70 kr./kg på produktionsstedet. Ved udgangen af 2017 var prisen på 38 kr/kg ved engrossalg i stor emballage, men den faldt ved udgangen af 2018 til 16 kr/kg. Lynghonning er en del dyrere: 80-100 kr./kg på produktionsstedet og 40-50 kr./kg ved engrossalg i stor emballage.

Det forventede honningudbytte er på 20 kg pr. år pr. bistade brugt til honningproduktion. Produktionsomkostningerne er på 15 kr./kg i faste udgifter og 1 kr./kg i variable udgifter.

Referencer

- Kryger, P. og Greve, M.B. (2018a) Estimation of the number of honey bee colonies in Denmark. Notat fra DCA, 14. Marts 2018. https://pure.au.dk/portal/files/127972836/Levering_af_bestilling_antal_bistader_i_DK.pdf
- Kryger, P. og Greve, M.B. (2018b) Estimation of the number of honey bee colonies in Denmark. Notat fra DCA, 20. December 2018. https://pure.au.dk/portal/files/140091381/Levering_Antal_bistader_til_overvintring_2018_Eng.pdf

Pkt. 4. Vurdering af biavlssektorens behov i Danmark

Der vil nedenfor blive redegjort for den danske biavlssektors behov på baggrund af den danske biavlsstrategi¹ og evalueringen af det danske biavlsprogram 2017-19. Strukturen vil følge de otte foranstaltninger, der er oplyst i EU-forordning 1308/2006, art. 55, stk. 4.

Formålet med den danske biavlsstrategi er at være med til at fremtidssikre dansk biavl og bestøvning gennem fortsat at vedligeholde sunde danske bier og arbejde for, at der er et fødegrundlag til bierne i landbrugs- og kulturlandskabet. For at sikre sunde bier i Danmark er det vigtigt, at biavlerne fortsat bliver uddannet. Der skal være plads til både små og store biavlere, og der skal tages hånd om fremtidens generation af biavlere ved at inddrage børn og unge samt fremme forståelsen for bierne og deres bidrag til bestøvning og samfundsøkonomien. Endvidere er der behov for styrket uddannelse, forskning og internationalt samarbejde inden for biavl samt en øget produktion og afsætning af biavlsprodukter. Den danske biavlsstrategi er udarbejdet i samarbejde med det danske Binævn, herunder de fem biavlsorganisationer, og på baggrund af input fra en bred kreds af interessenter inden for biområdet, både erhvervs- og fritidsbiavlere, jordbrugere, naturforvaltere, forskere og myndighedspersoner gennem fem road shows rundt i Danmark.

Ad a. Faglig bistand til biavlere og biavlerorganisationer

Den danske biavlssektor er under stærkt pres og oplever hård konkurrence fra udlandet. Derfor er der behov for, at sektoren i højere grad bliver rustet til at klare sig i den internationale konkurrence, bl.a. gennem kontinuerlig kompetenceudvikling.

Således er der i den danske biavlsstrategi identificeret et behov for kontinuerlig udvikling af undervisningstilbud, herunder undervisning af begynderbiavlere i de lokale biavlsforeninger, videreudvikling af 'basiskursus i biavl', samt inddragelse af børn og unge i forhold til at fremme forståelsen for biavl og biernes betydning for bestøvning.

I henhold til evalueringen af det danske biavlsprogram 2017-19 er der identificeret et fortsat behov for rådgivning og uddannelse af biavlere. Dels med fokus på hidtidige emner som bisygdomme og skadevoldere, økonomi, regnskabsforståelse, markedsføring, mv. Dels med fokus på nye emner som biavlens vidensniveau og driftsform med henblik på at reducere biernes vinterdødelighed mv.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der er således tale om et bredt behov for kompetenceudvikling i form af kurser, rådgivning, sparring og erfaringsudveksling for at højne vidensniveauet blandt de danske biavlere om bl.a. bisygdomme og skadevoldere, økonomi/økonomistyring, markedsføring, udvikling af nye produkter mv. Endvidere er der fortsat behov for at inddrage børn og unge i biavl, således at de får forståelse for biernes betydning for bestøvning.

¹ Den danske biavlsstrategi 2016 – 2019 er i proces med at blive forlænget til 2021.

Ad b. Bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge

Skadegørere og bisygdomme – særligt varroa – er fortsat et problem inden for dansk biavl. I den danske biavlsstrategi lægges der således vægt på at sikre sunde bier ved at fortsætte forskningsindsatsen over for bekæmpelse af varroatose og sikre et effektivt beredskab ved introduktion af nye, meldepligtige biskadegørere til Danmark.

I det danske biavlsprogram 2017-19 indgår nogle interessante projekter i forhold til bekæmpelsen af bisygdomme, herunder varroasyge. Der er udviklet og testet kameraudstyr og algoritme til tælling af varroamider på bierne, gennemført analyser af betydningen af pollenudbud for bl.a. biernes immunforsvar og sygdomsmotagelighed, etableret en test-version af hjemmeside om biernes mest almindelige sygdomme og snyltere.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der kan således i det danske biavlsprogram 2020-22 bygges videre på resultaterne af projekterne i programmet 2017-19, ligesom der generelt er behov for at fortsætte forskningsindsatsen over for bekæmpelse af varroa, som fortsat er et af de største problemer i dansk biavl. Det er vigtigt, at der kontinuerligt sker en videreudvikling af dronningeavl for fortsat at kunne sikre sunde bier i dansk biavl.

Ad c. Rationalisering af flytning af bistader

Effektiv flytning af bistader er en væsentlig forudsætning for at opnå så stor en bestøvning som muligt og dermed vedligeholde eller øge bibestandene.

I det tidligere program 2014-16 indgik et projekt med fokus på flytning af bistader med duftstofbehandling (feromon), som viste, at bifamilier, der har fået feromon, har mere pollen og yngel ved eftersyn. I den danske biavlsstrategi er der ligeledes fokus på optimering af bestøvningsprocesser. Således er der i strategien identificeret et behov for at forbedre kommunikationen mellem biavlerne og jordbrugserhvervene og få udviklet et "bi-datingsite" (en bestøvningsportal), sådan at jordbrugere i højere grad kan komme i kontakt med en biavler og fx få oplysninger om, hvor hans bistader befinder sig, og hvordan de effektivt kan flyttes til jordbrugers mark. Under Biavlsprogram 2017-19 gennemføres der ikke projekter under denne foranstaltning. Bestøvningsportalen blev finansieret med nationale midler i 2018.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der er ikke identificeret behov for at fokusere på denne foranstaltning i kommende programperiode.

Ad d. Foranstaltninger til støtte for laboratorier, der analyserer biavlsprodukter mhp. at hjælpe biavlere med at markedsføre og øge værdien af deres produkter

Analyse af biavlsprodukter mhp. at øge værdien og forbedre markedsføringen af produkterne har ikke været et af fokusområderne under hverken det danske biavlsprogram 2014-16 eller det danske biavlsprogram 2017-19. Men erfaringen fra den danske biavlssektor viser, at sektoren i høj

grad har udfordringer i forhold til produktudvikling, afsætning af produkterne og det økonomiske afkast.

I den danske biavlsstrategi er således identificeret et behov for konceptudvikling i forhold til lokalt produceret honning og behov for unikke produkter samt mangfoldighed i sortimentet.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Det vil således være oplagt med projekter under det nye biavlsprogram 2020-22, der fokuserer på netop konceptudvikling, afsætning og markedsføring af produkter samt i den forbindelse, optimering af det økonomiske afkast.

Ad e. Foranstaltninger til støtte for genoprettelse af bibestændene i EU

Under det danske biavlsprogram 2017-19 gennemføres et projekt, som undersøger, hvorvidt der er sammenhæng mellem honningbiernes genetiske baggrund og deres overlevelse. Projektet er godt i gang og der er indsamlet prøver til brug for analyse af biernes genetiske baggrund, men resultaterne forventes i projektets 3. år.

I den danske biavlsstrategi er der et stort fokus på at sikre fødegrundlaget for de danske bier og forbedre kommunikationen mellem jordbrugere og biavlere, da bierne henter deres føde i en række jordbrugsafgrøder og bruger naturen som understøttende ressource.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der kan således med fordel udarbejdes informationsmateriale målrettet landbruget og forvaltere af offentlige arealer om biernes betydning som bestøvere og mulighederne for at forbedre biernes fødegrundlag i landbrugs- og kulturlandskabet.

Ad f. Samarbejde med specialorganer om gennemførelse af programmer for anvendt forskning vedr. biavl og biavlsprodukter

Anvendt forskning inden for biavlssektoren kan i høj grad bidrage til ny viden på relevante områder som optimering af bestøvning, varroabekæmpelse, procesoptimering og produktudvikling, afsætning, markedsføring mv.

Der har under det danske biavlsprogram 2017-19 i høj grad været samarbejde med universiteter i forhold til gennemførelse af projekter inden for biavl med fokus på anvendt forskning. Det gælder særligt projekter vedr. bisygdomme (varroa) og bisygdomsbekæmpelse, et projekt vedr. indsamling af data og viden ved hjælp af overvågningsbigårde, samt forskning i vintertab og polendiversitets betydning for biernes sundhed. Der lægges i den danske biavlsstrategi vægt på, at samarbejdet med universiteter og Offentlig Bisygdomsbekæmpelse fortsættes ift. forskning, udvikling og internationalt samarbejde.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der vil i biavlsprogrammet 2020-22 fortsat være fokus på anvendt forskning inden for den danske biavlssektor, idet omfang at sådanne projekter relaterer sig til de behov og prioriteter, der er nævnt i dette program. Det vil være oplagt med projekter med fokus på anvendt forskning inden for bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge.

Ad g. Markedsovervågning

Da markedsovervågning er en ny foranstaltning i EU's forordning 1308/2006 har der ikke tidligere været projekter inden for dette felt. Det er heller ikke et område, som prioriteres direkte i den danske biavlsstrategi. Markedsovervågning kunne dog indgå som del af et projekt mhp. at styrke afsætning og markedsføring af biavlsprodukterne.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Markedsovervågning kan fx indgå som del af et projekt, der fokuserer på at styrke afsætning og markedsføring af biavlsprodukter (jf. pkt. d og pkt. h).

Ad h. Forbedring af produktkvaliteten mhp. at udnytte produkternes potentiale på markedet

Forbedring af produktkvaliteten mhp. at udnytte produkternes potentiale på markedet er ligeledes en ny foranstaltning i henhold til EU's forordning 1308/2006. Under det danske biavlsprogram 2017-19 gennemføres et projekt om forbedring af produktkvaliteten gennem pollen- og sukkeranalyser med henblik på at udnytte produkternes potentiale på markedet. Forbedring af produktkvalitet og udnyttelse af produkternes potentiale på markedet er imidlertid af høj prioritet i den danske biavlsstrategi og følgelig i det danske biavlsprogram 2020-22.

Konklusion ift. biavlsprogram 2020-22: Der vil i biavlsprogrammet 2020-22 i høj grad blive givet prioritet til projekter, som fokuserer på forbedring af produktkvalitet, markedsføring, udvikling af nye produkter og muligheden for afsætning.

Pkt. 5. Beskrivelse af biavlsprogrammets målsætninger og sammenhængen mellem disse målsætninger og de biavlsforanstaltninger, der er udvalgt fra listen i artikel 55, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1308/2013

Målsætning 1: Fremtidssikring af dansk biavl og bestøvning

- Fokus på fødegrundlag og bekæmpelse af bisygdomme

Målsætningen indebærer, at der fortsat skal ske en indsats for at optimere processerne omkring bestøvning og bekæmpe bisygdomme. En mere effektiv bestøvning kan fx ske ved at forbedre kommunikationen mellem biavlere og jordbrugere og gennem målrettet kommunikation til landbruget og forvaltere af offentlige arealer om biernes betydning som bestøvere og mulighederne for at forbedre biernes fødegrundlag i landbrugs- og kulturlandskabet. Samtidig skal der gennem forskning og faglig bistand ske en indsats for at bekæmpe biskadegørere og bisygdomme – særligt varroa – da det vil være med til at sikre sunde danske bier og dermed en stærk biavlsproduktion, såvel konventionel som økologisk. I forhold til at sikre sunde bier kan der ligeledes ske en indsats for at understøtte dronningeavlere i deres arbejde med at forsyne biavlere med dronninger af høj kvalitet.

Derfor er der i henhold til EU-forordningens foranstaltninger behov for:

- 1) Faglig bistand til biavlere og biavlorganisationer (Foranstaltning a)**
- 2) Foranstaltninger til bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særligt varroa (Foranstaltning b)**
- 3) Rationalisering af flytninger af bistader (Foranstaltning c)**
- 4) Foranstaltninger til støtte for genoprettelse af bibeståndene (Foranstaltning e)**
- 5) Samarbejde med specialorganer om gennemførelse af programmer for anvendt forskning vedr. biavl og biavlsprodukter (Foranstaltning f)**

Målsætning 2: Styrket uddannelse, forskning og internationalt samarbejde

Målsætningen indebærer, at der gennem kurser, individuelle rådgivningsforløb, oplysning til børn og unge, analyse og anvendt forskning inden for biavlserhvervet produceres og spredes ny viden på relevante områder som optimering af bestøvning, varroabekæmpelse, procesoptimering og produktudvikling, afsætning, markedsføring mv.

Derfor er der i henhold til EU-forordningens foranstaltninger behov for:

- 1) Faglig bistand til biavlere og biavlorganisationer (Foranstaltning a)**
- 2) Foranstaltninger til støtte for laboratorier, der analyserer biavlsprodukter mhp. at hjælpe biavlere med at markedsføre og øge værdien af deres produkter (Foranstaltning d)**
- 3) Samarbejde med specialorganer om gennemførelse af programmer for anvendt forskning vedr. biavl og biavlsprodukter (Foranstaltning f)**

Målsætning 3: Bierhvervet og andre biavlere

- Øget produktion og afsætning af biavlsprodukter

Målsætningen indebærer, at der skal genereres en øget produktion af biavlsprodukter, herunder udvikling af nye, unikke produkter af høj kvalitet og produkter, der kan være med til at sikre en mangfoldighed i sortimentet. Samtidig skal der afsættes flere lokale biavlsprodukter på de europæiske og globale markeder og genereres et højere økonomisk afkast.

Derfor er der i henhold til EU-forordningens foranstaltninger behov for:

- 1) Faglig bistand til biavlere og biavlereorganisationer (Foranstaltning a)**
- 2) Foranstaltninger til bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særligt varroa (Foranstaltning b)**
- 3) Foranstaltninger til støtte for laboratorier, der analyserer biavlsprodukter mhp. at hjælpe biavlere med at markedsføre og øge værdien af deres produkter (Foranstaltning d)**
- 4) Foranstaltninger til støtte for genoprettelse af bibestandene (Foranstaltning e)**
- 5) Samarbejde med specialorganer om gennemførelse af programmer for anvendt forskning vedr. biavl og biavlsprodukter - med fokus på afsætning af produkterne (Foranstaltning f)**
- 6) Markedsovervågning (Foranstaltning g)**
- 7) Foranstaltninger til forbedring af produktkvaliteten mhp. at udnytte produkternes potentiale på markedet. (Foranstaltning h)**

Pkt. 6. Beskrivelse af de tiltag, der vil blive udført under de biavlsforanstaltninger, der er udvalgt fra listen i artikel 55, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1308/2013, herunder de anslåede omkostninger og en finansieringsplan opdelt på år og foranstaltninger

Ansøgningsfristen på det danske biavlsprogram 2020-22 var den 7. januar 2019. På baggrund af gennemgangen af de modtagne ansøgninger er der udvalgt otte projekter til gennemførelse i Danmark, som beskrives nærmere nedenfor. Projekterne er inden for programmets 3 overordnede målsætninger, som er nærmere beskrevet under pkt. 5. Anslået finansierings- og omkostningsplan for programmet fremgår af tabel 1 nedenfor.

Beskrivelse af de konkrete projektaktiviteter i Danmark

De otte projekter, som er blevet vurderet støtteberettigede til gennemførelse i Danmark, beskrives nedenfor.

Nedenstående projekt falder under foranstaltning a) Faglig bistand til biavlere og biavlorganisationer, der også indgår i de 3 målsætninger, der er i fokus i det danske biavlsprogram, jf. pkt. 5.

- Projekt max 10 pct. vintertab. Det overordnede formål med projektet er at forbedre bisundheden i den danske biavl og at hæve vidensniveauet blandt de danske biavlere, således at det i fremtiden kan undgås, at biavlere oplever vintertab højere end 10 pct. I projektet vil der blive tilbudt en intensiv faglig hjælp og sparring til biavlere, der mister mere end 10 pct. af deres bifamilier. I projektet sættes fokus på selve biavleren, hans vidensniveau og driftform. Der gennemføres spørgeskemaundersøgelser, som analyseres. Problematiske forhold identificeres og der laves tekniske afprøvninger af relevante problemstillinger. Varroasyge vil være et centralt element. Der vil bl.a. blive afholdt ERFA-møder, hvor biavlerne kan mødes og udveksle erfaringer, og tilbudt individuel sparring.

Nedenstående fire projekter falder under foranstaltning b) Bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroa, der er et element i målsætning 1 og 3 i det danske biavlsprogram om fremtidssikring af dansk biavl og bestøvning, samt øget produktion og afsætning af biavlsprodukter, jf. pkt. 5.

- Vidensdeling om honningbiers biologi. Formålet med projektet er at nedsætte bitab gennem udvælgelse af avlsmateriale, hvor varroamiden ikke formeres godt. De fleste biavlere har problemer med varroasyge. Den mest langsigtede løsning på dette problem er at fremavle bier med en bedre tolerance over for varroamiden. Der er beskrevet en række metoder til avl i det netop afsluttede SmartBees projekt, som ønskes introduceret til den danske biavl. Fokus i dette projekt er på at få skabt et netværk af testbigårde, som kan hjælpe de danske dronningeavlere med afprøvning af deres avlsmateriale.
- Varroabekæmpelse uden kemi. Formålet med projektet er at få de danske biavlere til at skifte til metoder til bekæmpelse af varromider, som er mindre negative for biernes helbred, samt at sikre, at der findes alternative metoder, hvis der skulle opstå resistens i mider i forhold til de

valgte bekæmpelsesstrategier. Projektet bygger velkendte metoder fra Tyskland og Italien, men det kræver en indsats at få målt, hvornår de bedst kan anvendes under de danske forhold.

- Hvad er sammenhængen mellem biernes pollenforsyning, varroavækst og vinterdødelighed i danske landskaber? I projektet undersøges sammenhængen mellem biernes pollennæring for bisundhed, samt betydningen af det omgivende landskab for pollenindsamlingen hos en bifamilie. Der fokuseres på, hvordan biernes pollennæring påvirker bisundhed (varroavækst) og vinterdødelighed gennem biernes udnyttelse af pollenkilder i de omgivende landskaber. Projektets målsætning er at kunne vejlede biavlere i placering af bigårde til optimering af pollenforsyning og bisundhed.
- Reduceret vinterdødelighed og forbedret varroabekæmpelse for lyngbiavlere ved anvendelse af forceret udvikling af aflæggerne. Projektet vil belyse, hvordan man men forceret udvikling af aflæggerfamilier kan anvende aflæggerne til honningtræk i dannelsessæsonen. Sammenhængen mellem sammensætning af aflæggeren ved dannelsen, udviklingsbetingelser og aflæggerens udviklingshastighed vil blive belyst. Med afsæt i dette kendskab udvikles en driftsmetode til lyngbiavl, som har potentiale til at reducere varroattrykket i moderfamilier og aflæggerfamilier.

Nedenstående tre projekter falder under foranstaltning h) Forbedring af produktkvaliteten mhp. at udnytte produkternes potentiale, der indgår i målsætning 3 i det danske biavlsprogram om øget produktion og afsætning af biavlsprodukter, jf. pkt. 5.

- Oparbejdelse af biavlsmaterial fra primærdrift. Projektet omhandler etablering af pilot plant anlæg, der er anderledes end i dag med slyngning/presning af honningtavler fra primærproduktionen. Anlægget afsmelter materialet og adskiller delene via centrifuge/dekanter, som er kendt fra mange andre fødevarerproduktioner. Derved opnås dels en betydelig forbedret råvareudnyttelse, et renere slutprodukt, en ressourcebesparelse samt en lettere tilgang til det at blive biavlere. Projektets formål er dels at få etableret anlæg for test og fremvisning for branchen, dels at få processeret honning, voks og yngelmateriale, der kan testes og måles på eftervisning af metoden samt for at udbrede den nye metode i branchen.
- Verdens bedste biavlsprodukter. Projektet sætter fokus på salg af honning, markedsføring og udvikling af nye produkter. Nøgleordet for projektet er innovation. Dette vil ske ved at (1) lære projektets kundegruppe at kende via kundeundersøgelse, (2) lære om markedsføring ved at afholde markedsføringsworkshops, (3) udvikle nye produkter gennem et honningeksperimentarium, og (4) ved at markedsføre et eksempel på en ny måde at anvende biprodukter. Der vil blive tilbudt personlig coaching i markedsføring for en gruppe biavlere, som følges og udvikles. Disse biavlere skal fungere som de gode eksempler til efterligning. Der planlægges at afholde en dansk biavlskonference med temaet markedsføring, innovation og produktudvikling.
- Medicinsk honning. Formålet med projektet er at undersøge, hvilke produktionskrav der stilles og potentielle afsætningsmuligheder for dansk produceret certificeret højværdihonning til brug inden for medicinal, helse og kosmetik brancherne. Endvidere er formålet at få en

opdateret viden om honningens medicinske og helsegivende egenskaber. I løbet af projektet vil der løbende arbejdes på tre retninger: (1) produktion og kvalitetssikringen af honningen, (2) afsætningsmuligheder, og (3) udbredelse af viden om honnings medicinske og helsegivende egenskaber.

Anslået finansierings- og omkostningsplan i biavlsprogrammet 2020-22

Tabel 1 nedenfor indeholder anslåede finansierings- og omkostningsplan for biavlsprogram 2020-22. Det forventes, at der vil være udgifter under tre ud af de otte foranstaltninger jf. artikel 55, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1308/2013.

Tabel 1: Anslåede omkostninger og finansiering af de otte foranstaltninger i det EU-støttede nationale biavlsprogram i henhold til de tre målsætninger for programmet¹⁾

	Omkostninger og indtægter	National valuta (År 1 – År 3) (d.kr.)	År 1	År 2	År 3
Foranstaltning a) Faglig bistand	Omkostning	1.230.100 d.kr.	53.661 €	53.661 €	57.410 €
	Indtægt 1 (EU)	615.050 d.kr.	26.830 €	26.830 €	28.705 €
	Indtægt 2 (DK)	615.050 d.kr.	26.831 €	26.831 €	28.705 €
Foranstaltning b) skadegørere/bisygdomme	Omkostning	2.826.836 d.kr.	130.662 €	135.248 €	112.652 €
	Indtægt 1 (EU)	1.413.418 d.kr.	65.331 €	67.624 €	56.326 €
	Indtægt 2 (DK)	1.413.418 d.kr.	65.331 €	67.624 €	56.326 €
Foranstaltning c) Flytning af bistader	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning d) Analyse af biavlsprodukter	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning e) Genoprettelse af bibestanderne	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning f) Program for anvendt forskning	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning g) Markedsovervågning	Omkostning				
	Indtægt 1 (EU)				
	Indtægt 2 (DK)				
Foranstaltning h) Forbedring af produktkvalitet	Omkostning	3.188.514 d.kr.	166.157 €	138.373 €	122.467 €
	Indtægt 1 (EU)	1.594.257 d.kr.	83.079 €	69.187 €	61.233 €
	Indtægt 2 (DK)	1.594.257 d.kr.	83.079 €	69.187 €	61.233 €
Omkostninger i alt	Omkostning	7.245.450 d.kr.	350.479 €	327.282 €	292.529 €
Indtægter i alt (EU)	Indtægt 1 (EU)	3.622.725 d.kr.	175.240 €	163.641 €	146.265 €
Indtægter i alt (DK)	Indtægt 2 (DK)	3.622.725 d.kr.	175.240 €	163.641 €	146.265 €

1) Beløbene i EURO er beregnet ud fra en valutakurs på 7,4673 i henhold til art. 6 i forordning 2015/1366 med henvisning til art. 34, stk. 1 i forordning 907/2014. Reglen indebærer, at den udløsende begivenhed på programmet for perioden 2020 – 22 er den valutakurs, som ECB har fastsat 31. december 2018. Den dag var kursen 7,4673, jf. meddelelse om euroens vekselkurs 31. december 2018 (2019/C 1/06) i EU-tidende nr. C 1 af 3. januar 2019.

Pkt. 7. De kriterier, som medlemsstaterne har fastlagt, med henblik på at sikre, at der ikke sker dobbeltfinansiering af biavlsprogrammerne, i henhold til artikel 5 i delegeret forordning (EU) 2015/1366

Nedenfor er oplistet de fastsatte kriterier, der skal sikre mod dobbeltfinansiering af det danske biavlsprogram 2020-2022.

- 1) I bekendtgørelsen for det danske biavlsprogram, er der en bestemmelse om, at de tilskudsberettigede udgifter ikke kan omfatte udgifter, hvortil der modtages andre EU-tilskud.
- 2) For at en støtteansøgning kan anses for gyldig, skal ansøger afgive en erklæring om, at ansøgeren ikke modtager anden EU-støtte til projektet.
- 3) Dette forhold kontrolleres på udbetalingstidspunktet, hvor der er fuld administrativ kontrol, suppleret med stikprøvevis kontrol på stedet. Således vil det også i forbindelse med den administrative og fysiske kontrol blive sikret, at der ikke ydes dobbeltfinansiering.

Pkt. 8. De resultatindikatorer, der anvendes for hver enkelt udvalgt biavlsforanstaltning

Nedenfor følger en oversigt over de resultatindikatorer, der vil blive anvendt i det danske biavlsprogram 2020-22.

Resultatindikatorerne er fastlagt med udgangspunkt i projektbeskrivelser af de projekter, som vil blive gennemført under det danske biavlsprogram 2020-22.

Foranstaltning / Resultat-indikatorer	a) Faglig bistand til biavlere og biavlerorganisationer	b) Bekæmpelse af skadegørere og bisygdomme, særlig varroasyge	h) Forbedring af produktkvaliteten med henblik på at udnytte produkternes potentiale på markedet
Reduktion af honningbiernes dødelighed, antal bifamilier	X	X	
Stigende produktion af biavlsprodukter pr. bifamilie, kg			X
Stigende pris, fx som følge af forædling af biavlsprodukter, kr./kg			X
Forøget produktionsværdi af biavlsprodukter, kr.			X

Pkt. 9 i. Nationalt kontaktpunkt

Kontaktpunkt for det danske nationale biavlsprogram 2020-22 er:

EU & Erhverv
Landbrugsstyrelsen (under Miljø- og Fødevareministeriet)
Nyropsgade 30
DK-1780 København V.
Danmark

Tel: +45 33 95 80 00

E-mail: euogerhverv@lbt.dk

Pkt. 9 ii. Beskrivelse af proceduren for kontroller

Kontrollen af det nationale biavlsprogram 2020-22 vil omfatte en faglig kontrol og en administrativ kontrol samt en risikobaseret fysisk kontrol af mindst 5 pct. af støtteansøgerne på stedet, udvalgt iht. de almindelige kontrolprincipper i art. 59 i forordning (EU) nr. 1306/2013 samt art. 8, stk. 3 i forordning 2015/1368.

Kontrollen vil blive gennemført i forbindelse med støtteansøgernes årlige anmodning om udbetaling af støtte til de projekter, som det danske biavlsprogram omfatter. Kontrollen vil basere sig på de faglige statusrapporter, der skal indsendes årligt. Derudover vil kontrollen omfatte de regnskaber som støtteansøgerne indsender i forbindelse med deres udbetalingsanmodning. Regnskaberne skal indeholde sammenfattende udgiftsopgørelse, kopier af fakturaer og andre relevante bilag såsom bankkontoudtog mv.

Den faglige kontrol vil omfatte en vurdering af, i hvilket omfang de enkelte projekter opfylder de målsætninger og resultatindikatorer, der er fastsat i det enkelte projekts ansøgning, jf. bl.a. pkt. 8 i programmet. Landbrugsstyrelsen vil, når det 3-årige program er udløbet, få foretaget en vurdering af de resultater, der er opnået under gennemførelsen af programmet.

Den administrative kontrol vil blive foretaget iht. akkrediteringsreglerne i forordning (EU) nr. 1306/2013 og herunder hørende forordninger. Dette indebærer, at der er fastlagt rutiner for behandlingen af støtteansøgningerne i form af anvendelse af tjeklister, anvendelse af princippet for dobbeltsagsbehandling, kontrol af at vilkårene for støtte er opfyldt, dvs.

- er udbetalingsanmodningen modtaget rettidig
- er udbetalingsanmodningen bilagt de krævede regnskabsdokumenter
- er udgifterne afholdt og betalt inden for biavlsåret
- er udgifter til rejser mv. iht. statens regler
- er udgifterne ekskl. moms
- er eventuelle rabatter, kreditnotater mv. medtaget som indtægter, og modregnet
- er der overensstemmelse mellem de opførte udgifter og de kontrakter og tilbud mv., der ligger til grund for leveringen eller det udførte arbejde
- er udgifterne under projektet gennemført korrekt, særlig for så vidt angår investerings- og tjenesteydelsesforanstaltninger (dvs. foreligger der bl.a. ansættelseskontrakter, timeopgørelser)

Den administrative kontrol vil også omfatte kontrol af, at der ikke sker dobbeltfinansiering af projekterne i programmet i form af midler til andre projekter under biavlsprogrammet fra EFGL-fonden, eller i form af anden støtte til landdistrikter fra ELFUL-fonden.

Den fysiske kontrol på stedet vil udover ovennævnte omfatte de elementer, der fremgår af art. 8 i forordning 2015/1368.

Pkt. 9 iii). En beskrivelse af de tiltag, der skal træffes i tilfælde af uretmæssige udbetalinger til støttemodtagerne, herunder sanktioner

Såfremt der i forbindelse med den administrative og fysiske kontrol på stedet konstateres uretmæssige udgifter, eller der efterfølgende konstateres uretmæssige udbetalinger, senest ved afslutningen af programperioden i 2022, vil det uretmæssige beløb inkl. renter blive inddraget iht. art. 9 i forordning 2015/1368.

Der vil samtidig blive foretaget en vurdering af, om der er tale om svig eller grov uagtsomhed. Landbrugsstyrelsens procedure for håndtering af svigsager skal anvendes i tilfælde af mistanke om svig.

Pkt. 9 iv). Bestemmelser, der skal sikre, at det godkendte program offentliggøres i medlemsstaten

Landbrugsstyrelsen vil offentliggøre det godkendte program på sin hjemmeside. Derudover vil Landbrugsstyrelsen informere på sin hjemmeside om, hvilke projekter, der bliver støttet under det danske biavlprogram 2020-22. Endvidere skal støtteansøgerne foretage offentliggørelse af deres resultater, jf. målsætningerne i de enkelte projekter, og hvad der er opstillet af mål ift. offentliggørelse. I tilfælde af manglende gennemførelse af dette, skal der foreligge forklaringer herfor.

Pkt. 9 v. Tiltag, der skal træffes med henblik på at samarbejde med de repræsentative organisationer inden for biavl

Den danske biavlsstrategi¹ danner sammen med de otte foranstaltninger i EU-forordning 1308/2013, gennemførelsesforordning 1368/2015 og delegeret forordning 2015/1366 rammen om det danske biavlsprogram 2020-22.

Den danske biavlsstrategier udarbejdet i samarbejde med det danske Binævn, herunder de fem biavlsorganisationer, og på baggrund af input fra en bred kreds af interessenter inden for biområdet, både erhvervs- og fritidsbiavlere, jordbrugere, naturforvaltere, forskere og myndighedspersoner.

I forbindelse med udarbejdelse af den danske biavlsstrategi blev der, for at inddrage flest mulige inden for bi-området, som biavlere indenfor fritids- og erhvervsbiavl, landbruget herunder frøbranchen, naturforvaltere, forskere og flere andre, afholdt fem roadshows rundt i hele landet, ud over at vi modtog input fra biinspektørerne på deres årlige møde samt inddragelse ministerens rådgivende Binævn. Målet med de fem roadshows har været at holde en åben proces, hvor deltagerne har kunnet bidrage med inspiration, viden og behov til den nye strategi, som afløser for den hidtidige strategi for understøttelse og udvikling af biavlen i Danmark 2009-2013/2014.

Herudover har Offentlig Bisygdomsbekæmpelse ved Aarhus Universitet foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt biavlere, hvor der kom knap 1.000 besvarelser. Interessenterne er biavlere inden for fritids- og erhvervsbiavl, jordbrugere, naturforvaltere, forskere og myndighedspersoner.

I den videre proces er strategien udformet i samarbejde med Binævnet, herunder de fem biavlsorganisationer.

I forlængelse af den brede involvering af interessenter i forbindelse med udarbejdelse af den danske biavlsstrategi er det sikret, at det EU-støttede nationale biavlsprogram 2020-22 holder sig inden for denne strategis mål og retning.

Den åbne proces i forbindelse med udarbejdelsen af den nuværende danske biavlsstrategi var ressourcekrævende, bl.a. i forhold til at komme rundt i landet med repræsentanter fra styrelsen, bi-sekretariatet og Offentlig Bisygdomsbekæmpelse ved Aarhus Universitet og nødvendigheden af flere høringsrunder af udkast til strategien. Resultatet er, at der i dag ligger en bred strategi, med hovedsigtelinjer som fortsat er aktuelle for at fortsætte med at sikre sunde bier for at sikre bestøvningen, har fokus på fødegrundlaget til bierne, at styrke forståelsen for bier allerede hos vores børn og unge, at styrke kommunikationen omkring bestøvningsopgaver og fortsætte med forskning og internationalt samarbejde. Derfor har Binævnet i oktober 2018 godkendt, at den nuværende biavlsstrategi således bliver forlænget til 2021.

¹ Den danske biavlsstrategi 2016 – 2019 er i proces med at blive forlænget til 2021.

I forbindelse med forberedelsen af Biavlsprogram 2020-22 afholdte Landbrugsstyrelsen 6. december 2017 en workshop med repræsentanter fra biavlsorganisationer og Binævnet. Formålet med workshoppen var at høre biavlsorganisationernes og Binævnets forslag til prioriteringskriterier for at udvælge projekter til Biavlsprogram 2020-2022 i tilfælde af overansøgning. På baggrund af workshoppen og de kommentarer, som blev modtaget efterfølgende, udarbejdede Landbrugsstyrelsen prioriteringsmodel med fokus på bl.a. så stor en effekt af midlerne som muligt.

4. oktober 2018, forud for åbning af ansøgningsrunden, afholdte Landbrugsstyrelsen et åbent informationsmøde for interessenter om det nye biavlsprogram 2020-22. På mødet fortalte Landbrugsstyrelsen bl.a. om ansøgningsprocessen, hvordan man ansøger om tilskud under biavlsprogrammet, hvad man kan få tilskud til, hvordan styrelsen udvælger ansøgninger til biavlsprogrammet, hvordan man laver en god ansøgning. Deltagerne i informationsmødet havde mulighed for at stille spørgsmål.

Endvidere har Landbrugsstyrelsen på møderne i Binævnet løbende orienterede om rammerne og processen for forberedelsen af den danske biavlsprogram 2020-22.

Pkt. 9 vi). En beskrivelse af den metode, der anvendes til at vurdere resultaterne af den pågældende medlemsstats biavlsprogram

For at vurdere resultaterne af det danske nationale biavlsprogram 2020-22 vil der overordnet blive foretaget to vurderinger:

- 1) I hvilket omfang er midlerne under de enkelte projekter blevet anvendt?
- 2) I hvilket omfang opfylder projekterne de mål, der blev opstillet af ansøgerne i de enkelte projekter, og i hvilket omfang de forventede effekter opnås, når projekterne er gennemført?

Der er således tale om dels en kvantitativ vurdering: Er pengene blev brugt som aftalt? Og dels en mere kvalitativ vurdering: Er der rent faktisk opnået de mål, som ansøgerne forventede på ansøgningstidspunktet, og hvad er resultaterne i forhold til de forventede effekter?